

ПРОГРАМА ПО ГЕОГРАФИЯ НА БЪЛГАРИЯ

ИЗПИТЪТ Е ПИСМЕН, С ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ 3 ЧАСА.

ПРОГРАМА ПО СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ГЕОГРАФИЯ НА БЪЛГАРИЯ

1. Географско положение, граници и големина на България;
2. Релеф на България;
3. Полезни изкопаеми на България;
4. Климат на България;
5. Води на България;
6. Почви на България;
7. Растителност и животински свят;
8. География на населението в България;
9. География на селищата и урбанизационните процеси в България;
10. Обща характеристика на стопанството в България;
11. География на зърнопроизводството в България;
12. География на техническите култури в България;
13. География на зеленчукопроизводството, лозарството и овощарството;
14. География на животновъдството в България;
15. География на енергетиката в България;
16. География на металургията в България;
17. География на машиностроенето в България;
18. География на химическата промишленост в България;
19. География на дърводобивната, дървообработващата и целулозно-хартиената промишленост;
20. География на промишлеността за строителни материали;
21. География на хранително-вкусовата промишленост в България;
22. География на леката промишленост в България;
23. География на транспорта и съобщенията в България;
24. География на туризма в България;
25. Югозападен регион*;
26. Южен централен регион*;
27. Югоизточен регион*;
28. Североизточен регион*;
29. Северен централен регион*;
30. Северозападен регион*.

* Темите за регионите са според новото социално-икономическо райониране на България, включващо шест района.

Препоръчителна литература

География на България: Физическа и социално-икономическа география. С.: ФорКом, 2002.

Калина Милкова, Нели Христова. Тестове по география на България за ученици и кандидат-студенти. С.: Просвета, 2007.

Нели Маринова, Силвия Манова, Янка Банкова, Диана Йорданова. География и икономика – помагало за зрелостници и кандидат-студенти. С.: ФорКом, 2012.

Мандова-Русинчовска, Милка. Пробни кандидатстудентски изпити по география и икономика. С.: Педагог 6, 2013.

Мандова-Русинчовска, Милка. География и икономика на България: план-конспекти за зрелостници и кандидат-студенти. С.: Педагог 6, 2013.

Дерменджиев Атанас, Румен Янков, Боянка Димитрова, Стела Дерменджиева. География на България: тренировъчни тестови варианти за кандидат-студенти. С.: Сиела, 2012.

Дончев Д., Хр. Каракашев. География на България 2013/2014. Сборник материали за средношколци и кандидат-студенти. С.: Сиела, 2013.

Географски атлас на България за 10. клас, издателство „Атласи“, 2017/2018/2019 г.

География на България – тренировъчни тестови варианти за кандидат-студенти. С.: Сиела, 2012.

Румен Пенин, Петър Стоянов, Георги Кънев. Атлас по география и икономика за 10. клас + онлайн тестове. С.: Атласи, 2019.

Всички одобени от Министерството на образованието и науката учебници по учебния предмет география и икономика за 10. клас за учебната 2017/2018; 2018/2019 и 2019/2020 година.

Примерен тест за кандидатстудентския изпит по география на България

- 1. ГКПП „Йовково“ се намира на граница между България и...**
А) Сърбия;   Б) Гърция;   В) Македония;   Г) Румъния.
- 2. Кой планински проход НЕ се намира в Стара планина?**
А) Хаинбоаз;   Б) Превала;   В) Дюлински;   Г) Петрохански.
- 3. Част от Предбалкана е:**
А) Деветашко плато;   Б) Същинска средна гора;
В) Плана;   Г) Краище.
- 4. Природен резерват „Силкосия“ се намира в:**
А) Странджа;   Б) Стара планина;   В) Рила;   Г) Родопите.
- 5. Феноменът „Побитите камъни“ се намира край:**
А) Видин;   Б) В. Търново;   В) Варна;   Г) Враца.
- 6. В кой фаунистичен район се срещат степни видове:**
А) Дунавско-равнинен;   Б) Старопланински;
В) Струмско-Местенски;   Г) Централен високопланински.
- 7. В Благоевград се произвеждат:**
А) електрокари;   Б) цигарени изделия;
В) водни помпи;   Г) хартия.
- 8. Кой от изброените отрасли НЕ е част от първичния сектор на икономиката:**
А) металургия;   Б) въгледобив;   В) земеделие;   Г) риболов.
- 9. ТЕЦ „Марица-изток 3“ е изградена на територията на област:**
А) Сливен;   Б) Хасково;   В) Бургас;   Г) Стара Загора.
- 10. Приток на река Янтра е:**
А) Осъм;   Б) Камчия;   В) Скът;   Г) Росица.

- 11. Броят на областите в България е:**
 А) 18;   Б) 26;   В) 28;   Г) 32.
- 12. В коя от изброените области стойностите на естествения прираст са най-ниски?**
 А) Монтана;   Б) Хасково;   В) Благоевград;   Г) Габрово.
- 13. В коя област е най-развито зеленчукопроизводството?**
 А) Бургаска;   Б) Русенска;   В) Плевенска;   Г) Пловдивска.
- 14. Къде са построени най-големите ВЕЦ в България?**
 А) Родопи;   Б) Пирин;   В) Стара планина;   Г) Дунавска равнина.
- 15. Кой вид електроцентрали имат най-голям дял от произведената електроенергия в България?**
 А) ТЕЦ;   Б) ВЕЦ;   В) ПАВЕЦ;   Г) АЕЦ.
- 16. Кой от изброените фактори е с най-голямо значение за развитието на дървопреработващата промишленост в Силистра?**
 А) широколистни гори;   Б) речен транспорт;
 В) квалифицирана работна сила;   Г) иглолистни гори.
- 17. Естественото възпроизводство на населението в България през последните две десетилетия се характеризира с:**
 А) намаляващи раждаемост и смъртност;
 Б) увеличаващи се раждаемост и смъртност;
 В) увеличаваща се раждаемост и намаляваща смъртност;
 Г) спадаща раждаемост и растяща смъртност.
- 18. Кой от изброените градове НЕ се намира в Бургаска област?**
 А) Елхово;   Б) Айтос;   В) Карнобат;   Г) Малко Търново.
- 19. С кой руски град България е транспортно свързана през Черно море?**
 А) Архангелск;   Б) Новоросийск;   В) Мурманск;   Г) Санкт Петербург.
- 20. Находище на каолин сред изброените е:**
 А) Гиген;   Б) Провадия;   В) Сеново;   Г) Кошава.
- 21. Кой от изброените НЕ са руди на черни метали?**
 А) манганови;   Б) железни;   В) бокситни;   Г) хромови.
- 22. В кой от изброените въглищни басейни няма запаси на лигнитни въглища?**
 А) Пернишки;   Б) Елховски;   В) Марица-изток;   Г) Ломски.
- 23. Коя от изброените ТЕЦ използва лигнитни въглища:**
 А) ТЕЦ „Бобовдол“;   Б) ТЕЦ „Марица-изток 3“;
 В) ТЕЦ „Варна“;   Г) ТЕЦ „Перник“.
- 24. Промислено-транспортни функции има град:**
 А) Тервел;   Б) Поморие;   В) Бобовдол;   Г) Левски.
- 25. Кое от посочените находища НЕ съдържа кафяви въглища?**
 А) Бобовдолско;   Б) Добруджанско;
 В) Пиринско;   Г) Бургаско.

- 26. В кой басейн НЕ се добиват медни руди?**
 А) Малкотърновски; Б) Панагюрски;
 В) Мадански; Г) Врачански.
- 27. Край големите градове у нас с предимство се развива:**
 А) пчеларство; Б) млечно говедовъдство;
 В) коневъдство; Г) биволовдство.
- 28. Къде се намира най-горещият минерален извор?**
 А) Велинград; Б) Хисаря; В) Сапарева баня; Г) Павел баня.
- 29. Находища на оловно-цинкови руди са открити в района на:**
 А) Маджарово, Лъки, Гюешево;
 Б) Каолиново, Маджарово, Кюстендил;
 В) Кърджали, Сеново, Тополовград;
 Г) Гюешево, Лъки, Мездра.
- 30. По течението на коя река минава държавната граница на Р. България:**
 А) Камчия; Б) Марица; В) Струма; Г) Резовска.
- 31. Кой от изброените фериботи покрива най-голямо разстояние?**
 А) Видин – Калафат; Б) Свищов – Зимнич;
 В) Варна – Иличовск; Г) Бургас – Потти.
- 32. Кой от посочените периоди се характеризира с отрицателен естествен прираст?**
 А) 1979 – 1991 г.; Б) 1996 – 2006 г.;
 В) 1925 – 1944 г.; Г) 1959 – 1979 г.
- 33. В района на Странджа се наблюдава интензивен процес на:**
 А) депопулация; Б) урбанизация;
 В) субурбанизация; Г) деурбанизация.
- 34. Кой от изброените градове е разположен на над 1000 м надморска височина?**
 А) Троян; Б) Банско; В) Самоков; Г) Смолян.
- 35. Кое от изброените селища получи статут на град през 2006 г.?**
 А) Баня; Б) Куклен; В) Симитли; Г) Боженци.
- 36. Кое от изброените селища има специализация в сферата на енергетиката?**
 А) Гълъбово; Б) Червен бряг; В) Попово; Г) Троян.
- 37. В коя административна област на България се намира курортното селище Обзор?**
- 38. В коя административна област на България се намират градовете Павликени, Дебелец и Стражица?**
- 39. Кой областен град е център за производство на антибиотици и порцеланови изделия?**
- 40. От всички икономически райони районът с най-неблагоприятна демографска ситуация е?**
- 41. С коя съседна държава България дели най-малка граница?**

42. Напишете имената на граничните контролно-пропускателни пунктове, означени с цифри:

- 1 – .....
- 2 – .....
- 3 – .....

43. Срещу главните букви от картосхемата напишете номера на транспортния коридор, на който са поставени:

Коридори №:

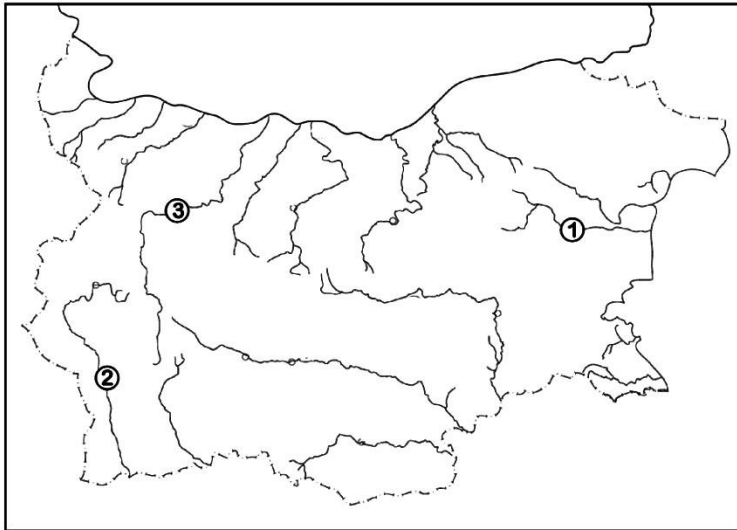
- A – .....
- B – .....
- B – .....

44. Напишете имената на отбелязаните с цифри жп гари от картосхемата:

- 1 – ..... 2 – .....
- 3 – .....

45. Напишете имената на реките, означени с цифри на картосхемата:

- 1 – .....
 2 – .....
 3 – .....